C/2024/6812

29.11.2024.

# PADOMES IETEIKUMS

## (2024. gada 21. oktobris)

## par Vācijas ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku

(C/2024/6812)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību ([2]), un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ([3]), ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("mehānisms"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada prioritātēm mehānisms palīdz panākt ekonomikas un sociālo atveseļošanu un īstenot ilgtspējīgas reformas un investīcijas, jo īpaši reformas un investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

(2) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435 ([4]) ("*REPowerEU* regula") mērķis ir ātri izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdzēs iegūt enerģētisko drošību un dažādot Savienības energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti.

([1]) OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", lai nodrošinātu informācijas bāzi lēmumiem par politiku un radītu pamatnosacījumus izaugsmes palielināšanai. Paziņojumā kā viens no deviņiem savstarpēji pastiprinošiem faktoriem bija minēta konkurētspēja. Citi faktori bija piekļuve privātajam kapitālam, pētniecība un inovācija, izglītība un prasmes, kā arī funkcionējošs vienotais tirgus, kas ir ārkārtīgi svarīgas politikas prioritātes attiecībā uz reformām un investīcijām, lai risinātu pašreizējās produktivitātes problēmas, kā arī vairotu Savienības un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspēju. Komisija 2024. gada 14. februārī nāca klajā ar paziņojumu "2024. gada ziņojums par vienoto tirgu un konkurētspēju". Minētajā paziņojumā detalizēti aprakstīts, kādas ir Eiropas vienotā tirgus priekšrocības un izaicinājumi, un tajā ir analizētas gada norises saskaņā ar deviņiem identificētajiem konkurētspējas faktoriem.

(4) Komisija 2023. gada 21. novembrī pieņēma 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2024. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Eiropadome 2024. gada 22. martā apstiprināja 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā izvirzītās prioritātes, kas attiecas uz konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2023. gada 21. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā norādīja Vāciju kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība un par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma atzinumu par Vācijas 2024. gada budžeta plāna projektu. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Padome pieņēma Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([5]) ("2024. gada ieteikums par eurozonu") 2024. gada 12. aprīlī un Vienoto nodarbinātības ziņojumu 2024. gada 11. martā.

(5) Savienības jaunais ekonomikas pārvaldības satvars stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šis satvars ietver jauno Regulu (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību, grozīto Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97 ([6]) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES ([7]) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām. Jaunā ekonomikas pārvaldības satvara mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Jaunais ekonomikas pārvaldības satvars arī veicina valstu līdzatbildību un vairāk orientējas uz vidēju termiņu apvienojumā ar efektīvāku un konsekventāku izpildi. Katrai dalībvalstij ir jāiesniedz Padomei un Komisijai savs valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir iekļautas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības, plānošanas periodam aptverot četrus vai piecus gadus atkarībā no tā, cik ilgs ir valsts likumdevēja parastais sasaukuma laiks. Neto izdevumu ([8]) virzībai valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos ir jāatbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām, piemēram, par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās vai tam jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), un ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar Regulā (ES) 2024/1263 izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt līdz trim gadiem. Lai palīdzētu sagatavot minētos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānus, Komisija 2024. gada 21. jūnijā publicēja norādījumus par informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz savos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānos un gada progresa ziņojumos. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 5. un 36. pantu Komisija dalībvalstīm attiecīgā gadījumā nosūtīja atsauces trajektorijas un tehnisko informāciju. Dalībvalstīm savi valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni ir jāiesniedz līdz 2024. gada 20. septembrim, izņemot, ja dalībvalsts un Komisija vienojas šo termiņu pagarināt par saprātīgu laikposmu. Saskaņā ar valsts tiesisko

([5]) Padomes Ieteikums (2024. gada 12. aprīlis) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C, C/2024/2807, 23.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Padomes Direktīva 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 306, 23.11.2011., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Neto izdevumi, kā definēts Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktā: "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

regulējumu dalībvalstis var apspriest savus vidēja termiņa plānu projektus ar savu valsts parlamentu, lūgt neatkarīgām fiskālajām iestādēm sniegt atzinumu, kā arī apspriesties ar sociālajiem partneriem un citām valsts ieinteresētajām personām.

(6) 2024. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz efektīvi novērst visas problēmas, kas konstatētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020., 2022. un 2023. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas ir pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.

(7) Vācija savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 28. aprīlī. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 13. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu par Vācijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu ([9]) un 2023. gada 8. decembrī grozīja šo lēmumu, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finanšu atbalsta maksimālo finanšu iemaksu ([10]). Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Vācija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(8) Vācija 2024. gada 17. aprīlī iesniedza savu 2024. gada valsts reformu programmu un 2024. gada 24. aprīlī – 2024. gada stabilitātes programmu, ievērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 ([11]) 4. panta 1. punktu. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 27. pantā, 2024. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Vācijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.

(9) 2024. gada 19. jūnijā Komisija publicēja 2024. gada ziņojumu par Vāciju. Tajā tika izvērtēts, kā Vācija ir īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam, un kā Vācija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā bija arī novērtēts Vācijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(10) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Vāciju. Komisijas dienesti minētās regulas piemērošanas nolūkiem sagatavoja novērtējumu par Vācijas makroekonomisko neaizsargātību, un tā galvenie konstatējumi tika publicēti 2024. gada aprīlī. Komisija 2024. gada 19. jūnijā secināja, ka Vācijā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, Vācija saskaras ar neaizsargātību, kas saistīta ar lielo tekošā konta pārpalikumu. Minētā neaizsargātība joprojām ir būtiska, neraugoties uz zināmu lielā tekošā konta pārpalikuma samazinājumu gadu gaitā, jo pamatā esošā problēma, proti, vājš iekšzemes pieprasījums un nelielas investīcijas, kam ir pārrobežu nozīme, joprojām pastāv, savukārt politikas atbildes rīcība ir bijusi ierobežota. Ar zemākām enerģijas cenām, vāju iekšzemes pieprasījumu un lēnu pasaules tirdzniecību tekošā konta pārpalikums no 4,2 % no IKP 2022. gadā atkal palielinājās līdz 5,9 % no IKP 2023. gadā. Tiek prognozēts, ka šogad un nākamgad tas nedaudz palielināsies, vienlaikus saglabājoties krietni zem pirmspandēmijas līmeņa. Ņemot vērā Vācijas ekonomikas lielumu un tās tirdzniecības integrāciju eurozonā, tam ir pārrobežu nozīme. Mājokļu cenu kritums ir ievērojami samazinājis mājokļu cenu pārvērtēšanas apmēru, kam līdz šim ir bijusi ierobežota ietekme uz finanšu sistēmu, bet joprojām ir vajadzīga komerciālā nekustamā īpašuma uzraudzība. Samazinoties investīcijām mājokļos, tuvākajā nākotnē varētu atkārtoties cenu spiediens un tam sekojoši pārvērtēšanas riski. Perspektīvā paredzams, ka izmaksu konkurētspēja nedaudz pasliktināsies, un mājsaimniecības sāk atgūt zināmu pirktspēju, jo tiek prognozēts, ka algas reālā izteiksmē pieaugs. Privāto investīciju atveseļošanās prasa laiku, un Komisija sagaida, ka fiskālā konsolidācija negatīvi ietekmēs iekšzemes pieprasījumu, iespējami apgrūtinot publiskās investīcijas. Kopējā

([9]) ST 10158/21 INIT; ST 10158/21 ADD 1.

([10]) Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 8. decembris), ar ko groza 2021. gada 13. jūlija Īstenošanas lēmumu par Vācijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 15572/23 INIT).

([11]) Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu (OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

pamatā esošā neaizsargātība, kas izpaužas kā būtiska uzkrājumu un ieguldījumu atšķirība, nav būtiski mainījusies – investīciju vajadzības gadu gaitā ir palielinājušās, galvenokārt saistībā ar publiskām investīcijām reģionālā līmenī un uzņēmumu investīcijām kopumā, kas veicinātu ekonomikas izaugsmi nākotnē. Lai gan valdība ir veikusi dažus pasākumus, lai atbalstītu investīcijas, un Vācijas atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti svarīgi pasākumi investīciju veicināšanai, politikas atbildes pasākumu apmērs līdz šim nav ne devis būtisku progresu, ne arī bijis pietiekams, lai risinātu vispārējo problēmu nodrošināt lielākas privātās un publiskās investīcijas.

(11) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Vācijas vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā, salīdzinot ar 2022. gadu, saglabājās nemainīgs 2,5 % apmērā no IKP, savukārt vispārējās valdības parāds no 66,1 % no IKP 2022. gada beigās saruka līdz 63,6 % 2023. gada beigās.

(12) Padome 2022. gada 12. jūlijā ieteica ([12]) Vācijai rīkoties, lai nodrošinātu, ka 2023. gadā valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums atbilst kopumā neitrālai fiskālās politikas nostājai ([13]), ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Vācijai tika ieteikts būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Vācijai tika arī ieteikts palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot mehānismu un citus Savienības fondus. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ([14]) 2023. gadā bija bremzējoša: 0,3 % apmērā no IKP. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā bija bremzējoša ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,5 % no IKP un atbilda Padomes 2022. gada 12. jūlija ieteikumam. Izdevumi, kas finansēti no mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem, 2023. gadā veidoja 0,2 % no IKP. Valsts finansētās investīcijas 2023. gadā bija 2,6 % no IKP – salīdzinājumā ar 2022. gadu ir vērojams pieaugums par 0,1 procentpunktu. Vācija no mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem finansēja papildu investīcijas. Vācija finansēja publiskās investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās vajadzībām un enerģētiskajai drošībai, piemēram, investīcijas ēku energorenovācijai, elektromobiļu uzlādes infrastruktūras uzlabošanai un skolu sagatavošanai digitālajam laikmetam. Minētās publiskās investīcijas daļēji finansē no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

(13) 2024. gada stabilitātes programmas budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā pieaugs par 0,2 % un 2025. gadā – par 1,0 %. Gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies līdz 1¾ % no IKP 2024. gadā un līdz 1 % no IKP 2025. gadā, turklāt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs palielinājusies līdz 64 % un pēc tam līdz 2025. gada beigām samazinājusies līdz 63¼ %. Prognozēts, ka pēc 2025. gada vispārējās valdības budžeta deficīts palielināsies līdz 1¼ % no IKP 2026. gadā un līdz 1½% no IKP 2027. gadā, pirms samazināsies līdz 1 % no IKP 2028. gadā. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības bilance visā programmas aptvertajā laikā saglabāsies zem Līgumā noteiktās deficīta atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP pēc 2025. gada, paredzams pakāpeniski samazināsies līdz 63¼ % 2026. gadā, līdz 63 % 2027. gadā un līdz 62 % 2028. gadā.

(14) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 0,1 % un 2025. gadā par 1,0 %, un inflācija, ko mēra, izmantojot saskaņoto patēriņa cenu indeksu (SPCI), 2024. gadā plānota 2,4 % apmērā un 2025. gadā 2,0 % apmērā.

(15) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2024. gadā būs 1,6 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās samazināsies līdz 62,9 %. Deficīta samazinājums 2024. gadā galvenokārt atspoguļo ar enerģētiku saistītu ārkārtas atbalsta pasākumu pakāpenisku izbeigšanu, kam ir līdzīga ietekme uz parāda attiecību pret IKP. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm paredzams, ka fiskālā nostāja 2024. gadā būs bremzējoša (0,8 % no IKP).

([12]) Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Vācijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Vācijas 2022. gada stabilitātes programmu (OV C 334, 1.9.2022., 35. lpp.).

([13]) Pamatojoties uz Komisijas 2024. gada pavasara prognozi, vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugums, ko izmanto fiskālās nostājas mērīšanai, Vācijā 2023. gadā nominālā izteiksmē ir bijis 7,5 %, ņemot vērā desmit gadu vidējo reālo potenciālo izaugsmes tempu un 2023. gada IKP deflatoru.

([14]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no Savienības budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus (un neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

(16) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no mehānisma neatmaksājamā atbalsta ("dotācijām") 2024. gadā tiks finansēti izdevumi 0,1 % apmērā no IKP (tāpat kā 2023. gadā). No mehānisma dotācijām finansētie izdevumi dos iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Vācijas vispārējās valdības bilanci vai parādu.

(17) Padome 2023. gada 14. jūlijā ieteica ([15]) Vācijai nodrošināt, ka 2024. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši ierobežojot valsts finansēto neto primāro izdevumu ([16]) nominālo pieaugumu līdz ne vairāk kā 2,5 %. Dalībvalstis tika aicinātas sava 2023. gada budžeta izpildes gaitā un 2024. gada budžeta plāna projektu sagatavošanas gaitā ņemt vērā, ka Komisija, pamatojoties uz 2023. gada budžeta izpildes rezultātu datiem, ierosinās Padomei sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi Vācijas neto valsts finansētie primārie izdevumi 2024. gadā pieaugs par 2,6 % – tātad šis rādītājs pārsniegs ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Tomēr prognozēto neto izdevumu pieauguma tempu 2024. gadā, kas iekļauts Komisijas 2024. gada pavasara prognozē, ietekmē sabiedriskā transporta struktūru pārklasificēšana un iekļaušana vispārējās valdības sektorā 2023. gadā ([17]), kas radīja pārtraukumu laikrindās. Bez minētās pārklasificēšanas neto valsts finansētie primārie izdevumi 2024. gadā pieaugs par 2,4 %, tātad šis rādītājs būs zemāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Tas atbilst Padomes ieteikumam.

(18) Turklāt Padome ieteica Vācijai 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus un attiecīgos ietaupījumus izmantot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Padome arī ieteica, ka tad, ja enerģijas cenas atkal pieaugtu un tāpēc būtu nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai būtu jāturpina esošie pasākumi, Vācijai ir jānodrošina, ka šādi atbalsta pasākumi ir vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus taupīt enerģiju. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumu aplēstās neto budžeta izmaksas ([18]) ir 1,2 % no IKP 2023. gadā, savukārt 2024. gadā tiek prognozētas 0,1 % līmenī un 2025. gadā – 0,0 % līmenī. Konkrētāk, tiek pieņemts, ka samazinātā pievienotās vērtības nodokļa likme gāzei paliks spēkā 2024. gadā, bet tās ietekme būs neliela. Ja attiecīgie ietaupījumi atbilstoši Padomes ieteikumam tiktu izmantoti valdības budžeta deficīta mazināšanai, minētās prognozes 2024. gadā nozīmētu fiskālo korekciju 1,1 % apmērā no IKP, savukārt neto valsts finansēto primāro izdevumu ([19]) bremzējošā ietekme uz 2024. gada fiskālo nostāju būtu 0,8 % apmērā no IKP. Ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumi ir izbeigti 2023. un 2024. gadā. Tas atbilst Padomes ieteikumam. Tomēr netiek prognozēts, ka attiecīgie ietaupījumi tiks pilnībā izmantoti valdības budžeta deficīta samazināšanai. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteikumam.

(19) Padome turklāt Vācijai ieteica arī saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt mehānisma dotāciju un citu Savienības fondu efektīvu apguvi, jo īpaši nolūkā veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi valsts finansētās publiskās investīcijas palielināsies no 2,6 % no IKP 2023. gadā līdz 2,7 % no IKP 2024. gadā. Tas atbilst Padomes ieteikumam. Savukārt publiskie izdevumi, kas tiek finansēti no ieņēmumiem no Savienības fondiem, tai skaitā no mehānisma dotācijām, sagaidāms, 2024. gadā saglabāsies stabili, proti, 0,2 % apmērā no IKP.

(20) Pamatojoties uz prognozes sagatavošanas termiņā zināmajiem politikas pasākumiem un pieņēmumu, ka politika nemainīsies, Komisija savā 2024. gada pavasara prognozē paredz, ka valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 1,2 % no IKP. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās samazināsies līdz 62,2 %. Deficīta un parāda attiecības pret IKP samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo gaidāmo IKP pieauguma atjaunošanos.

([15]) Padomes Ieteikums (2023. gada 14. jūlijs) par Vācijas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Vācijas 2023. gada stabilitātes programmu (OV C 312, 1.9.2023., 38. lpp.).

([16]) Neto primārie izdevumi tiek definēti kā valsts finansētie izdevumi, no kuriem atņemti i) diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, ii) procentu izdevumi, iii) cikliskā bezdarba izdevumi un iv) vienreizējie un citi pagaidu pasākumi.

([17]) Šīs pārklasificēšanas ietekmi atspoguļo izdevumu pieauguma rādītājs, bet līdzīga ieņēmumu pieauguma dēļ tai ir nenozīmīga ietekme uz valsts budžeta deficītu.

([18]) Tās atspoguļo minēto pasākumu gada budžeta izmaksas, ievērojot ieņēmumus un izdevumus un attiecīgā gadījumā atskaitot ieņēmumus no nodokļiem par enerģijas piegādātāju negaidīto papildu peļņu.

([19]) Šī ietekme tiek noteikta kā vispārējās valdības primāro izdevumu izmaiņas, atskaitot i) diskrecionāro ieņēmumu pasākumu izmaiņu ietekmi uz budžetu, ii) vienreizējos izdevumus, iii) cikliskā bezdarba izdevumus un iv) no mehānisma un citu Savienības fondu neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, attiecībā pret nominālā IKP potenciālā pieauguma vidēja termiņa (desmit gadu) vidējo rādītāju, izsakot kā attiecību pret nominālo IKP.

(21) Neraugoties uz publisko investīciju nelielu pieaugumu procentos no IKP pēdējos gados, publiskās investīcijas nav pielāgotas investīciju vajadzībām infrastruktūrā, izglītībā, apmācībā un zaļajā un digitālajā pārkārtošanā. Iepriekšējā gadā federālā līmeņa ieguldījumi ir samazinājušies zem amortizācijas līmeņa, savukārt neto ieguldījumi pašvaldību līmenī pēdējās divās desmitgadēs ir bijuši negatīvi, kā rezultātā kopumā samazinājās uzkrātais kapitāls. Joprojām pastāv šķēršļi investīcijām. Privātās investīcijas 2023. gadā joprojām bija zemākas par pirmspandēmijas līmeni. Konkrētāk, administratīvais slogs privāto investīciju izvēršanai joprojām ir augsts, jo īpaši saistībā ar prasībām par plašu dokumentāciju un licencēm, kā arī digitalizācijas trūkumu. Stingri regulatīvie standarti, regulējuma atšķirības starp reģioniem un ilgstošas atļauju piešķiršanas procedūras kavē ražošanas un inovācijas spēju paplašināšanu, jo īpaši enerģētikas un būvniecības nozarē. Lai gan pabeigto mājokļu skaits 2023. gadā bija iepriekšējā gada līmenī, investīcijas dzīvojamās ēkās pēdējos trīs gados ir samazinājušies, neraugoties uz mājokļu trūkumu. Alternatīvi finansēšanas veidi, jo īpaši augošiem uzņēmumiem, ir ierobežoti. Uzņēmumu izdevumi mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) pētniecībai un izstrādei joprojām ir nelieli, un tehnoloģiju izplatība ir ierobežota.

(22) Novecošana samazina darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaitu, radot augšupvērstu spiedienu uz vecumatkarības koeficientu. Tā rezultātā paredzams, ka kopējie pensiju izdevumi palielināsies. Tas rada ievērojamu vajadzību pēc finansējuma. Gadu gaitā arvien lielāka daļa pensiju izdevumu ir finansēta no federālajām subsīdijām. Kopš 2020. gada tie ir vairāk nekā 100 miljardi EUR gadā, kas ir aptuveni 23 % no kopējiem federālajiem izdevumiem. Nemainīgas politikas apstākļos paredzams, ka tie vēl vairāk palielināsies, radot spiedienu uz produktīvo izdevumu apjomu. Joprojām netiek pietiekami izmantotas aroda pensijas, kā arī uz kapitālu balstītās privātās pensiju shēmas. Neraugoties uz centieniem palielināt aroda pensiju (otrais līmenis) izmantošanu, to segums joprojām ir aptuveni 54 %. Plānotā "ražošanas kapitāla" veidošana, pievienojot kapitāla elementu likumā noteiktajā pensiju sistēmā, tiks finansēta no valsts parāda, un tāpēc tam ir ierobežots potenciāls uzlabot pensiju ilgtspēju. Kaut arī 55–64 gadus vecu darba ņēmēju nodarbinātības līmenis ir viens no augstākajiem Savienībā, faktiskā pensionēšanās vecuma pieaugums pēdējos gados ir nedaudz palēninājies, un nodarbinātības līmenis vecuma grupā virs 65 gadiem atpaliek no dalībvalstīm, kurās ir augstākie nodarbinātības rādītāji. Tas izskaidrojams arī ar priekšlaicīgas pensionēšanās iespējām, kas vēl vairāk palielina spiedienu uz pensiju sistēmas ilgtspēju.

(23) Optimāla nodokļu struktūra ir būtiska iekļaujošākai un ilgtspējīgākai izaugsmei, kā arī spēcīgākai konkurētspējai. Darba ņēmēji Vācijā saskaras ar otro augstāko nodokļu īpatsvaru Savienībā. Augsti nodokļi apvienojumā ar pabalstu noteikumiem samazina stimulus palielināt nostrādāto stundu skaitu, jo īpaši zema atalgojuma saņēmējiem un otrajiem pelnītājiem, kas bieži vien ir sievietes, par ko liecina arī ļoti lielais nepilnas slodzes nodarbināto sieviešu īpatsvars. Tas negatīvi ietekmē darbaspēka piedāvājumu un palielina jau esošo darbaspēka trūkumu. Turklāt Vācijas vides nodokļu īpatsvars ir mazāks par Savienības vidējo rādītāju un samazinās. Turpretī Vācijā ir viena no augstākajām uzņēmumu ienākuma nodokļa likmēm Savienībā, tostarp vietējais tirdzniecības nodoklis (*Gewerbesteuer*). To kombinācija veido sarežģītu un nepārredzamu nodokļu sistēmu. Nesenās iniciatīvas, kuru mērķis ir pārskatīt amortizācijas noteikumus un uzlabot pētniecības un izstrādes nodokļu kredītus, ir rentabli veidi, kā paplašināt investīciju stimulus. Tajā pašā laikā ir iespējams vienkāršot uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu, samazinot atbrīvojumu piemērošanas jomu.

(24) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka minētās reformas un investīcijas palīdzēs efektīvi risināt problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Šajā īsajā termiņā ir svarīgi nekavējoties turpināt efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, tiklīdz tā būs pieņemta, īstenošanu, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās uzlabotu Vācijas ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Lai izpildītu atveseļošanas un noturības plānā noteiktās saistības līdz 2026. gada augustam, Vācijai ir svarīgi būtiski paātrināt reformu un investīciju īstenošanu, tostarp piešķirot pietiekamus resursus to pārvaldīšanai. Atveseļošanas un noturības plānā ātri iekļaujot *REPowerEU* nodaļu, radīsies iespēja finansēt vēl papildu reformas un investīcijas, kas atbalstīs Vācijas un Savienības stratēģiskos mērķus enerģētikas un zaļās

pārkārtošanās jomā. Joprojām ir būtiski sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību atveseļošanas un noturības plāna sekmīgā īstenošanā.

(25) Gatavojot kohēzijas politikas programmu vidusposma pārskatu, Vācijai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060 ([20]) 18. pantu līdz 2025. gada martam jāpārskata katra programma, ko atbalsta no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda Plus ("ESF+"), Kohēzijas fonda un Taisnīgas pārkārtošanās fonda ("TPF"), cita starpā ņemot vērā 2024. gada konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus, kā arī nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Uz minētā pārskata pamata notiek katrā programmā iekļautā Savienības finansējuma galīgā piešķiršana. Lai gan Vācijai ir progress kohēzijas politikas programmu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, problēmjautājumi ir saglabājušies. Joprojām pastāv būtiskas reģionālās atšķirības nodarbinātības un darba ražīguma ziņā, lai gan situācija attiecībā uz darba ražīgumu mazāk attīstītajos reģionos pakāpeniski uzlabojas. Kohēzijas politikas programmu īstenošanas paātrināšanai ir izšķiroša nozīme, un programmās saskaņotās prioritātes joprojām ir aktuālas. Saistībā ar mērķi uzlabot administratīvās spējas ir svarīgi piešķirt pietiekamus resursus kohēzijas politikas programmu īstenošanai un veicināt par to īstenošanu atbildīgo publisko iestāžu modernizāciju un digitalizāciju. Lai vēl vairāk mazinātu reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības atšķirības, ir svarīgi pastiprināt pētniecību, izstrādi un inovāciju visos reģionos, jo īpaši austrumu reģionos, kā arī atbalstīt izglītību un apmācību, lai risinātu zaļās un digitālās pārkārtošanās radītās problēmas. Lai to panāktu, ir arī jāturpina kohēzijas politikas programmu īstenošana zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā reģionos ar augstiem darbības rādītājiem. Jāturpina arī zaļās investīcijas energoefektivitātē un atjaunīgajā enerģijā, klimatadaptācijā un oglekļa pēdā. Joprojām ir aktuāla uzņēmējdarbības attīstība un atbalsts uzņēmumiem, jo īpaši MVU. Prioritāte ir izglītības, apmācības un mūžizglītības kvalitāte un iekļautība, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, kā arī aktīva iekļaušana un nodarbināmības uzlabošana. Vācija varētu arī izmantot Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/795 ([21]), lai atbalstītu kritiski svarīgu tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu digitālo tehnoloģiju, tīru un resursefektīvu tehnoloģiju un biotehnoloģiju jomā, kā arī lai novērstu darbaspēka un prasmju trūkumu šajās nozarēs.

(26) Papildus ekonomiskajām un sociālajām problēmām, kas tiek risinātas ar atveseļošanas un noturības plāna un citu Savienības fondu palīdzību, Vācija saskaras ar vairākiem papildu problēmjautājumiem, kas saistīti ar kvalificēta darbaspēka lielā trūkuma novēršanu, digitalizāciju un zaļo pārkārtošanos. Turpmākas investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā arī palīdzētu mazināt investīciju un uzkrājumu plaisu.

(27) Kvalificēta darbaspēka trūkums kavē izaugsmi, investīcijas un zaļo un digitālo pārkārtošanos. Aptuveni pusei Vācijas uzņēmumu ir grūtības aizpildīt vakances pat ilgtermiņā. Pastāv risks, ka prasmju trūkums varētu vēl vairāk saasināties izglītības rezultātu pasliktināšanās dēļ, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, ievērojama tādu personu, kas priekšlaicīgi pametušas mācības, un vāju digitālo pamatprasmju dēļ. Saskaņā ar ESAO Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmu pēdējo desmit gadu laikā gandrīz divkāršojies to skolēnu īpatsvars, kuri nav sasnieguši rezultātus: aptuveni trīs no desmit gados jauniem skolēniem Vācijā trūkst minimālo prasmju matemātikā, bet vienam no četriem – lasīšanas un dabaszinātņu jomā. Vēl vairāk pieaugusi sociālekonomiskās situācijas un migrantu izcelsmes ietekme uz izglītības rezultātiem. Vācijā ir arī viens no augstākajiem izglītību priekšlaicīgi pametušo skolēnu īpatsvariem Savienībā, un tajā ir īpaši augsts ārvalstīs dzimušu skolēnu skaits. Jaunā 10 gadu federālā un federālo zemju programma *Startchancen*, kas vērsta galvenokārt uz nelabvēlīgā situācijā esošiem skolēniem, ir solis pareizajā virzienā, taču tā aptver tikai līdz 10 % Vācijas skolu. Vācu valodas prasmei ir būtiska nozīme efektīvās mācībās un iekļaušanā, un tas uzsver, cik svarīgi ir pastiprināt atbalstu vācu valodas mācīšanai, jo īpaši skolēniem, kuri mājās runā citās valodās, nevis vācu valodā. Vācija 2023. gadā uzrāda par Savienības vidējo rādītāju, proti, 55,6 % pieaugušo, kuriem ir vismaz digitālās pamatprasmes, zemāku rezultātu (52,2 %), un jo īpaši atpaliek jaunieši. Lai novērstu darbaspēka trūkumu, jo īpaši veselības un ilgtermiņa aprūpes nozarē, būvniecībā,

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (*STEP*) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

amatniecībā un pakalpojumos, ir jāuzlabo pamatprasmju un prasmju pilnveides nodrošināšana personām ar zemāku kvalifikāciju un migrantu izcelsmes cilvēkiem ar zemu nodarbinātības līmeni darba tirgū. Prasmju rezultātus varētu uzlabot, pastiprinot sadarbību starp darba devējiem un mācību iestādēm gan nozarēs, gan starp tām un vēl vairāk paļaujoties uz modulārā/īsā cikla kvalifikācijām. Turpmāki centieni uzlabot izglītības rezultātus, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, un stiprināt digitālās prasmes ir būtiski, lai novērstu augsto kvalificētu darba ņēmēju trūkumu.

(28) Lai gan Vācija ir centusies uzlabot sabiedrisko pakalpojumu digitalizāciju, īstenošana joprojām ir lēna, jo īpaši ieviešot vienotus, pilnībā digitālus pakalpojumus pašvaldībās un federālajās zemēs (*Länder*). Vācija nesasniedza savu mērķi digitalizēt visus administratīvos pakalpojumus sabiedrībai un uzņēmumiem līdz valsts tiesību aktos noteiktajam termiņam (2022. gada beigas, Tiešsaistes piekļuves likums (*Onlinezugangsgesetz*)). Valsts regulatīvās kontroles padome (*Normenkontrollrat*) uzskata, ka Tiešsaistes piekļuves likuma īstenošana ir nepietiekama, un ir apzinājusi prognozēto darbaspēka trūkumu kā galveno risku gadījumā, ja ar digitalizācijas palīdzību netiktu palielināta efektivitāte. Neraugoties uz nesen gūto progresu, koordinācija un sadarbība visos administratīvajos līmeņos ir nepietiekama, un līdzatbildība par digitalizētu procesu nodrošināšanu šķiet ierobežota. Komisijas izstrādātais e-pārvaldes salīdzinošais ziņojums liecina, ka Vācija gūst nepietiekamus rezultātus arī tās administrācijas atbalsta biroja digitalizācijā ārpus Tiešsaistes piekļuves likuma tvēruma. Digitālās publiskās pārvaldes galvenais veicinātājs ir vairāk nekā 11 000 reģistru modernizācija un savienošana, kas pārsniedz pirmos Vācijas atveseļošanas un noturības plāna posmus. Tomēr līdz šim ir gūts neliels progress, un izdevumi digitālās publiskās pārvaldes pasākumiem ir samazināti.

(29) Lai gan Vācija ir guvusi labus panākumus optiskās šķiedras platjoslas savienojumu ieviešanā, valsts kopējais pārklājums (29,8 %) joprojām ir otrais zemākais Savienībā. Optiskās šķiedras savienojumu (25,6 % mājsaimniecību pārklājums) un ļoti augstas veiktspējas tīklu (37,6 %) trūkums parasti ir īpaši izteikts lauku apvidos. Aptvēruma nepilnības negatīvi ietekmē konkurētspēju un kavē ražīguma pieaugumu, jo īpaši MVU. Tīkla izvēršanas pamatnosacījumu uzlabošana, piemēram, palielinot plānošanas un īstenošanas spējas publiskajā sektorā, ir ļoti būtiska, lai paātrinātu optiskās šķiedras pārklājuma izvēršanu. Lai sasniegtu ar tīklu saistītos mērķrādītājus, būs jāuzlabo arī administratīvās procedūras, kas tiek piemērotas atļauju pieprasīšanā un piešķiršanā, un būs jāstandartizē alternatīvas, mazāk laikietilpīgas tīkla ierīkošanas metodes. Vācijas Gigabitu stratēģijas turpmāka īstenošana varētu atrisināt šīs problēmas un nodrošināt turpmākus uzlabojumus. Tomēr uzmanību varētu pievērst tādu valsts intervences pasākumu plānošanai, kas neizstumj komerciālos ieguldījumus, piemēram, palielinot pieprasījumu pēc ierobežotajiem inženiertehniskajiem resursiem.

(30) Lai sasniegtu klimata mērķrādītājus, ir vajadzīgi turpmāki centieni transporta nozares dekarbonizācijā. Kopš to ieviešanas transports nav sasniedzis ikgadējos valsts nozarei specifiskos emisiju mērķrādītājus, tostarp 2023. gadā. Turklāt oglekļa emisiju samazināšana autotransportā būtiski palīdzētu sasniegt Vācijas kopīgo centienu mērķi līdz 2030. gadam samazināt emisijas par 50 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni. Transporta nozare 2023. gadā enerģijas galapatēriņu palielināja par 6,3 %. Dzelzceļa pārvadājumu uzticamības un kvalitātes uzlabošana un investīciju nepietiekamības un renovācijas kavējumu novēršana, jo īpaši attiecībā uz kravu pārvadājumiem, palīdzētu stimulēt pieprasījumu pēc sabiedriskā transporta un mazināt sastrēgumus uz ceļiem. Lai dzelzceļa tīklā nodrošinātu pietiekamu jaudu jaunas satiksmes nodrošināšanai, būs vajadzīgas ievērojamas investīcijas.

(31) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2024. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu 2024. gada Ieteikumu par eurozonu. 1., 2. un 3. ieteikuma īstenošana Vācijai palīdzēs īstenot 2024. gada Ieteikumā par eurozonu izklāstīto pirmo, otro, trešo un ceturto ieteikumu.

(32) Ņemot vērā Komisijas sagatavoto padziļināto pārskatu un secinājumus par nelīdzsvarotības pastāvēšanu, ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1. ieteikumā. 1. ieteikumā minētās politikas palīdzēs novērst nelīdzsvarotību, kas saistīta ar pastāvīgi lielu tekošā konta pārpalikumu. 2., 3. un 4. ieteikums palīdz īstenot 1. ieteikumu, ciktāl tas attiecas uz lielākām investīcijām. 1. ieteikumā minētā politika palīdz gan novērst nelīdzsvarotību, gan īstenot 2024. gada Ieteikumā par eurozonu izklāstītos ieteikumus atbilstoši 31. apsvērumam,

AR ŠO IESAKA Vācijai 2024. un 2025. gadā rīkoties šādi.

1. Laikus iesniegt vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Saskaņā ar reformētā Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām ierobežot neto izdevumu ([22]) pieaugumu 2025. gadā tiktāl, ka tas cita starpā atbilst vispārējās valdības parāda ticamai lejupejošai trajektorijai vidējā termiņā, un nodrošināt vispārējās valdības budžeta deficīta saglabāšanu zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Stiprināt publiskās investīcijas un novērst šķēršļus privātajām investīcijām, lai palielinātu konkurētspēju. Uzlabot fiskālo telpu produktīviem izdevumiem, tostarp reformējot pirmā līmeņa pensiju sistēmas finansēšanas pusi. Uzlabot nodokļu struktūru iekļaujošākai izaugsmei un ilgtspējīgai konkurētspējai, tostarp samazinot šķēršļus palielināt nostrādāto stundu skaitu, jo īpaši otrajiem pelnītājiem.

2. Ievērojami paātrināt atveseļošanas un noturības plāna, tostarp *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, tiklīdz tā būs pieņemta, nodrošinot reformu un investīciju pabeigšanu līdz 2026. gada augustam, un paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu, tostarp piešķirot pietiekamus resursus atveseļošanas un noturības plāna un kohēzijas politikas programmu pārvaldībai. Saistībā ar kohēzijas politikas programmu vidusposma pārskatīšanu turpināt koncentrēties uz saskaņotajām prioritātēm, vienlaikus ņemot vērā Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas piedāvātās iespējas uzlabot konkurētspēju.

3. Novērst kvalificētu darbinieku trūkumu, jo īpaši stiprinot pamatprasmes un digitālās prasmes un uzlabojot izglītības rezultātus, tostarp uzlabojot mērķtiecīga atbalsta sniegšanu nelabvēlīgā situācijā esošām grupām. Paātrināt publiskās pārvaldes digitalizāciju, tostarp palielinot digitālo publisko pakalpojumu ģeogrāfisko pārklājumu. Vēl vairāk veicināt ļoti augstas veiktspējas digitālo sakaru tīklu izvēršanu, tostarp veicinot nepieciešamo privāto investīciju projektu īstenošanu un vajadzības gadījumā mobilizējot publiskos resursus.

4. Paātrināt transporta nozares dekarbonizāciju, tostarp modernizējot dzelzceļa tīklu.

Luksemburgā, 2024. gada 21. oktobrī

*Padomes vārdā –*

*priekšsēdētājs*

NAGY I.

([22]) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.